

Recepcje przyjęcia

Prodziekan
Wydziału Lekarskiego
ds. Nauki
prof. dr hab. Małgorzata Pawłowska

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM MEDICUM
W KRAKOWIE

Wydział Lekarski

Kraków, 30.06.2023 r.

dr hab. n. med. Mateusz Koziej
Katedra i Zakład Anatomii
Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum
31-034 Kraków, Kopernika 12
tel. 12 422 95 11

Ocena rozprawy na stopień doktora nauk medycznych lek. Krzysztofa Langa pt. „Retrospektywna ocena wyboru metody leczenia u pacjentów z ciałami obcymi w przewodzie pokarmowym”

Obecność ciała obcego w przewodzie pokarmowym stanowi olbrzymie wyzwanie kliniczne, tym bardziej że przebieg zdarzenia może przybrać niejednorodną dynamikę. Różnorodność połykanych przedmiotów powoduje, że każdy przypadek rozpatruje się indywidualnie.

Przedstawiona praca doktorska liczy 135 stron, łącznie z rycinami, obrazami RTG, ich opisem oraz spisem wykorzystanego przez autora piśmiennictwa. Ma typowy dla tego rodzaju prac układ redakcyjny, a zatem zawiera wprowadzenie, cel pracy, materiał i metody badań własnych, wyniki, dyskusję, wnioski, streszczenie w języku polskim i angielskim, spis rycin oraz tabel, wreszcie piśmiennictwo, liczące 116 pozycji.

We wstępie autor szeroko omawia aspekty anatomii przewodu pokarmowego oraz fizjologiczny proces perystaltyki wraz z pasażem. Ponadto bardzo dokładnie definiuje specyfikę badanej grupy – jest to grupa osób osadzonych i hospitalizowanych na Oddziale Chirurgii Ogólnej Aresztu Śledczego w Bydgoszczy – oraz główne motywy prowadzące do połknięcia ciał obcych. W zakładach zamkniętych samoagresywne zachowania mają na celu podniesienie statusu w hierarchii wewnętrznej grupy więziennej, manipulację oraz wymuszenie zmian na administracji więzienia. Następnie doktorant szeroko scharakteryzował typy

UNIwersytet Jagielloński
COLLEGIUM MEDICUM
W KRAKOWIE

Wydział Lekarski

połykanych przedmiotów i dołączył przykładowe rentgenogramy najczęściej połykanych ciał obcych: żyłki, grubego drutu, zapalniczki, obcinaczki do paznokci, baterii, kabla antenowego, zapinki do chleba, długopisu, śruby, nakrętki, gwoźdźnia, blachy, spinacza do papieru i innych.

Zaznajomienie się ze wstępem daje szerokie spojrzenie na poruszane następnie problemy badawcze. Autor omówił w nim poszczególne kompartmenty przewodu pokarmowego w aspekcie możliwości uwięzienia ciała obcego. Przybliżył rolę Służby Więziennej oraz Więziennej Służby Zdrowia w postępowaniu z przypadkami połknięcia ciał obcych. Lektura tej części świadczy o jego rzetelnej znajomości współczesnego piśmiennictwa dotyczącego poruszanych zagadnień. Dobór pozycji również uważam za właściwy, należyście uwzględniający autorów polskich.

Autor zaobserwował dwie bardzo ważne kwestie, mogące wpływać na analizy statystyczne oraz uzyskane wyniki, a mianowicie że część ciał obcych usuniętych drogą laparotomii mogłaby w innych warunkach wydalic się samoistnie oraz że brak współpracy osadzonych przy gastrokopii stanowi jedną z głównych przyczyn niepowodzeń tej metody podczas usuwania ciał obcych. Omówienie tych aspektów już we wstępie narzuca spojrzenie na przedstawione wyniki przez pryzmat bardzo wąskiej grupy badanej w środowisku zamkniętym.

Celem rozprawy doktorskiej, przedstawianym przez autora, jest próba wyznaczenia kryteriów ułatwiających podjęcie odpowiedniej decyzji terapeutycznej w przypadku pacjentów z połkniętymi ciałami obcymi w przewodzie pokarmowym. Dodatkowo cel ten został rozbity na cele szczegółowe:

- ocenę wpływu cech połkniętych ciał obcych, przyjmowania pokarmu przez pacjenta, wykonanych u niego w przeszłości laparotomii oraz jego płci i wieku na czas pasażu jelitowego;
- określenie szansy perforacji ściany przewodu pokarmowego oraz szansy samoistnego wydalenia połkniętego ciała obcego w zależności od: cech ciał obcych, wykonanych w przeszłości u pacjenta laparotomii oraz jego wieku i płci;
- określenie wpływu: cech połkniętego ciała obcego, wystąpienia perforacji ściany przewodu pokarmowego, wykonanych u pacjenta w przeszłości laparotomii, a także jego wieku na podjęcie właściwego postępowania terapeutycznego;
- próba opracowania algorytmu postępowania w przypadku stwierdzenia obecności ciała obcego w przewodzie pokarmowym.

UNIwersytet JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM MEDICUM
W KRAKOWIE

Wydział Lekarski

Na przeprowadzenie badania wyraziła zgodę Komisja Bioetyczna Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Do ostatecznej analizy doktorant włączył 604 osób.

W części „Materiał” autor scharakteryzował grupę badaną. W mojej opinii analizy statystyczne przeprowadzone w tej części dysertacji powinny zostać przedstawione w sekcji „Wyniki”, a w części „Materiał” należy wymienić kryteria włączenia i wyłączenia do analizy retrospektywnej. W części „Metody” doktorant określił precyzyjnie wszystkie elementy, które miały zostać poddane analizie statystycznej. Dobór analizowanych parametrów uważam za wyczerpujący i pozwalający na wykonanie szczegółowych statystyk. W niniejszej rozprawie jasno i poprawnie autor przedstawił proces ekstrakcji danych i użycie testów do analizy statystycznej zgodnie z ogólnie przyjętym standardem w badaniach medycznych. Oprócz podstawowych testów porównawczych i korelacji wykorzystał modele regresji.

W rozdziale poświęconym wynikom autor analizuje czytelnie i przejrzysto w kolejnych tabelach, wykresach kołowych oraz ramkach-wąsach wyniki analizy statystycznej poszczególnych parametrów. Klarowność wykresów i krótkie omówienie pozwalają na pełne zrozumienie uzyskanych wyników, co wobec mnogości analizowanych danych stanowi kolejną zaletę tej pracy doktorskiej. Dyskusja jest przeprowadzona rzeczowo, analitycznie, ze znanstwem problemu. Doktorant prawidłowo wykonał przegląd piśmiennictwa z tematyki i skonfrontował swoje wyniki z innymi badaczami.

W rozprawie znajduje się kilka błędów drukarskich oraz powtórzeń niewpływających w żaden sposób na odbiór i jej wartość merytoryczną. Autor użył testu χ^2 do analizy powiązań między wybranymi parametrami a podejściem terapeutycznym (samoistne wydalenie, leczenie endoskopowe i laparotomia), zbierając grupy do jednej analizy. Należałoby rozważyć rozszerzenie w dalszym toku pracy podejścia, w którym następuje rozbieżność grup, oraz wykonanie testu χ^2 w formie tabeli 2 x 2 dla poszczególnych grup danych. Wygenerowane wyniki prawdopodobieństwa powinny być wtedy zanalizowane z uwzględnieniem poprawki Bonfferoniego.

Zaletą pracy są staranne opisy połykanych przez osadzonych przedmiotów i towarzyszące im zdjęcia, których jakość i unikalność budzą mój szczerzy podziw.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM MEDICUM
W KRAKOWIE

Wydział Lekarski

Autor rozprawy doktorskiej wyciągnął następujące wnioski:

- 1) Długość ciała obcego oraz jego lokalizacja w chwili przeprowadzenia diagnostyki RTG ma decydujące znaczenie przy podjęciu decyzji terapeutycznej.
- 2) W przypadku stwierdzenia obecności ciała obcego w jelicie zaleca się prowadzenie regularnej obserwacji w warunkach pozaszpitalnych (ciało obce o długości <80 mm) lub szpitalnych (ciało obce o długości ≥ 80 mm) do momentu jego wydalenia lub do 21. doby, kiedy należy rozważyć jego operacyjne usunięcie.
- 3) W przypadku stwierdzenia obecności ciała obcego w żołądku zaleca się prowadzenie obserwacji pozaszpitalnej w przypadku, gdy połknięte ciało obce ma długość <80 mm. W przypadkach gdy jego długość przekracza 80 mm, a jego krawędzie są ostre, zaleca się wykonanie gastrokopii w trybie pilnym, natomiast gdy ciało obce nie ma ostrych krawędzi i/lub jego średnica wynosi ≥ 25 mm i/lub ma ono charakter pływający, zaleca się wykonanie gastrokopii w trybie planowym. W przypadku jej niekorzystnego przebiegu zaleca się wykonanie operacji.
- 4) W przypadku stwierdzenia ciała obcego w przełyku zaleca się przeprowadzenie konsultacji laryngologicznej i torakochirurgicznej oraz endoskopowe usunięcie ciała obcego w ośrodku wielospecjalistycznym o wysokiej referencyjności.

Wnioski te w istotny sposób wpływają na poszerzenie wiedzy z zakresu połykanych ciał obcych. Największym atutem pracy jest algorytm postępowania, opracowany przez autora i służący jako wskazówka terapeutyczna w przypadku stwierdzenia obecności ciała obcego w przewodzie pokarmowym. Jest to czytelne narzędzie, z którego z pewnością skorzystają lekarze oddziałów chirurgii ogólnej hospitalizujących pacjentów z tego typu problemem klinicznym.

W wyniku przeprowadzonej dysertacji doktorant udowodnił, że posiada odpowiednią teoretyczną wiedzę i umiejętności niezbędne do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie nauk medycznych. Dokładnie zapoznał się z aktualnym piśmiennictwem dotyczącym tematu pracy i dodatkowo umiejętnie oraz skutecznie je wykorzystał w celu osiągnięcia założonych celów.

Na podstawie powyższych stwierdzeń oceniam dysertację lek. Krzysztofa Langa jako odpowiadającą kryteriom stawianym pracom na stopień doktora nauk medycznych i przedstawiam Wysokiej Radzie ds. Stopni Naukowych w dyscyplinie nauk medycznych Uniwersytetu Medycznego w Toruniu wniosek o dopuszczenie autora do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

UNIwersytet Jagielloński
COLLEGIUM MEDICUM
W KRAKOWIE

Wydział Lekarski

Biorąc pod uwagę wyjątkowe wartości merytoryczne przedłożonej mi dysertacji, bazującej na imponująco wysokiej liczbie przypadków, zwracam się także z wnioskiem o wyróżnienie niniejszej rozprawy.

dr hab. n. med. Mateusz Koziej

Signed by /
Podpisano przez:

Mateusz Koziej

Date / Data:
2023-06-30
14:42

Katedra i Zakład Anatomii

ul. Kopernika 12, 31-034 Kraków, tel./faks. +48 12 422 95 11, anatomia@cm-uj.krakow.pl

www.katedra-anatomii.cm-uj.krakow.pl

